

Sesida dals

25 d'avust 206

Communitgà ils

26 d'avust 206

Protocol nr.

601/2026

Incumbensa Hohl

concernent la priorisaziun strategica da las incumbensas chantunalas en vista a la mancanza previsibla da forzas da lavur

Resposta da la Regenza

Tenor l'art 78 da la Constituziun dal chantun Grischun (Constituziun chantunala, CC; DG 110.100) stoi vegnir controllà periodicamain, sche las incumbensas publicas èn necessarias, efficazias e finanziablas. En il rom da l'examinaziun da las incumbensas e da las prestaziuns da l'onn 2022 ha la Regenza analisà sistematicamain tut las incumbensas dal chantun Grischun. Tranter auter ha ella examinà, sch'igl è pussaivel – en vista a l'interess public – da desister dal tuttatafug u parzialmain da tschertas incumbensas u da reducir la dimensiun da las prestaziuns. En in rapport ha ella mess a disposiziun ils resultats respectivs a la publicitad.

La Regenza considerescha l'examinaziun da las incumbensas e da las prestaziuns chantunalas da princip sco incumbensa directiva permanenta. L'ultim temp èn perquai gia vegnidas realisadas resp. instradadas cuntinuadamain meglieraziuns, optimaziuns dals process (incl. digitalisaziuns) sco er reorganisaziuns.

La mancanza da forzas da lavur pli e pli acuta che vegn menziunada en l'incumbensa, pertutga l'entira economia ed uschia er l'administraziun chantunala. Ella stat en in stretg connex cun il svilup demografic da noss chantun ed è gia oz in factur important. Gia en il rom dal Program da la Regenza 2025–2028 èn perquai vegnids formulads puncts centrals da svilup (PS 1.2 ed 1.3), che cuntegnan iniziativas pertutgant la mancanza da persunal spezialisà en consequenza da la demografia resp. engaschaments per megliarar l'attractivitat dal patrun. Cun mesiras concretas duai vegnir cumbattida sistematicamain la mancanza da forzas da lavur ed augmentada anc pli fitg l'attractivitat dal chantun sco patrun.

La Regenza è da l'avis, ch'i fiss memia simpel d'orientar – sco proponì en l'incumbensa qua avant maun – la dimensiun da las incumbensas statalas sulettamain tenor

la disponibilitad da forzas da lavur en l'administraziun chantunala. Perquai ch'il mar-
tgà da lavur sa sviluppa en moda dinamica, fissi plinavant difficil da far ina prognosa
fidada. Actualmain è la situaziun per l'administraziun chantunala temporarmain
schizunt sa meglierada in zic en cumparegliaziun cun ils onns passads; ina gronda
sfida resta dentant er vinavant la recrutaziun da persunas da cader adattadas.

Tenor la Regenza na po il svilup demografic betg vegnir considerà en emprima lingua
sco problem isolà dal persunal da l'administraziun chantunala. El pertutga plitgusch
la relaziun tranter il svilup da la populaziun, la purschida da forzas da lavur, la du-
monda da prestaziuns statalas e las resursas finanzialas disponiblas. Las sfidas
respectivas na sa laschan betg dumagnar mo cun reducir incumbensas u presta-
ziuns. Per exempel èsi da quintar, ch'il sector da sanadad e da tgira dovria dapli
forzas da lavur, perquai che la populaziun vegn pli e pli veglia. Tut tenor il svilup da
l'intelligenza artificziala pudess el dentant eventualmain er spargnar forzas da lavur.
Perquai dovri ina consideraziun cumplessiva che resguarda las differentas con-
sequenzas dal svilup demografic per ils differents secturs da la politica e che
deducescha da quai prioritads per l'agir dal stadi.

En quest connex stoi vegnir resguardà, che las incumbensas dal chantun sa basan
d'ina vart sin il dretg federal e da l'autra vart sin il catalog d'incumbensas betg
definitiv da la Constituziun chantunala sco er da la legislaziun chantunala. Quai vul
dir che betg tut las incumbensas na pon automaticamain vegnir adattadas, reducidas
u validadas auter; quai va mo là, nua ch'il chantun ha ina libertad d'agir (tras lescha).

Sa basond sin questas explicaziuns propona la Regenza al Cussegl grond da midar
questa incumbensa sco suonda:

La Regenza vegn incumbensada d'elavurar – en il rom dal proxim program da la
Regenza – ina strategia demografica per il Grischun, che mussa las consequenzas
positivas e negativas dal svilup demografic, che analysescha las sfidas e schanzas
respectivas e che mussa mesiras pussaivlas per far frunt a quests svilups.

En num da la Regenza

Il president:

Martin Bühler

Il cancellier:

Daniel Spadin